

Rolnummer 1846
Arrest nr. 24/2001 van 1 maart 2001

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag betreffende artikel 41 van het koninklijk besluit van 3 april 1953 tot samenordening van de wetsebepalingen inzake de slijterijen van gegiste dranken, zoals vervangen bij artikel 28 van de wet van 6 juli 1967, gesteld door de Correctionele Rechtbank te Antwerpen.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters G. De Baets en M. Melchior, en de rechters L. François, J. Delruelle, E. Cerexhe, A. Arts en M. Bossuyt, bijgestaan door de griffier L. Potoms, onder voorzitterschap van voorzitter G. De Baets,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de prejudiciële vraag

Bij vonnis van 6 december 1999 in zake het Ministerie van Financiën en het openbaar ministerie tegen M. Van Raemdonck, waarvan de expeditie ter griffie van het Arbitragehof is ingekomen op 20 december 1999, heeft de Correctionele Rechtbank te Antwerpen de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 28 van de wet van 6 juli 1967, waarbij artikel 41 van het koninklijk besluit van 3 april 1953 tot samenordering van de wetbepalingen inzake slijterijen van gegiste dranken [...] werd vervangen, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6 van het E.V.R.M., doordat [het] de toepassing door de rechtbank van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en [de] probatie op de aangelegenheden inzake slijterijen van gegiste dranken, zoals dat voortvloeit uit de gecoördineerde wet van 3 april 1953, onmogelijk maakt ? »

II. De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil

M. Van Raemdonck wordt vervolgd voor inbreuken op de bij koninklijk besluit van 3 april 1953 samengeordende wetbepalingen inzake de slijterijen van gegiste dranken.

Verwijzend naar voorafgaande prejudiciële vragen, inzonderheid naar die welke gesteld werd bij arrest van 16 juni 1999 van het Hof van Beroep te Antwerpen (*Belgisch Staatsblad* van 21 augustus 1999, zaak ingeschreven onder nr. 1706), vroeg zij dat aan het Arbitragehof een vraag zou worden gesteld over de bestaanbaarheid met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

De Correctionele Rechtbank is ingegaan op het verzoek van de beklaagde en heeft de hiervoor geciteerde prejudiciële vraag gesteld.

III. De rechtspleging voor het Hof

Bij beschikking van 20 december 1999 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen overeenkomstig de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben geoordeeld dat er geen aanleiding was om artikel 71 of 72 van de organieke wet toe te passen.

Van de verwijzingsbeslissing is kennisgegeven overeenkomstig artikel 77 van de organieke wet bij op 19 januari 2000 ter post aangetekende brieven.

Het bij artikel 74 van de organieke wet voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 1 februari 2000.

Memories zijn ingediend door :

- de Ministerraad, Wetstraat 16, 1000 Brussel, bij op 1 maart 2000 ter post aangetekende brief;
- M. Van Raemdonck, wonende te 8420 De Haan, Bruinvisstraat 7, bij op 3 maart 2000 ter post aangetekende brief.

Van die memories is kennisgegeven overeenkomstig artikel 89 van de organieke wet bij op 4 mei 2000 ter post aangetekende brieven.

M. Van Raemdonck heeft een memorie van antwoord ingediend bij op 2 juni 2000 ter post aangetekende brief.

Bij beschikkingen van 31 mei 2000 en 29 november 2000 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen, verlengd tot respectievelijk 20 december 2000 en 20 juni 2001.

Bij beschikking van 21 december 2000 heeft het Hof de zaak in gereedheid verklaard en de dag van de terechtzitting bepaald op 25 januari 2001.

Van die beschikking is kennisgegeven aan de partijen en hun advocaten bij op 27 december 2000 ter post aangetekende brieven.

Op de openbare terechtzitting van 25 januari 2001 :

- zijn verschenen :
- . Mr. E. Flamand, advocaat bij de balie te Antwerpen, voor M. Van Raemdonck;
- . Mr. P. Peeters, advocaat bij de balie te Brussel, tevens *loco* Mr. P. Van der Straten, advocaat bij de balie te Antwerpen, voor de Ministerraad;
- hebben de rechters-verslaggevers A. Arts en J. Delruelle verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de artikelen 62 en volgende van de organieke wet, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

IV. *In rechte*

- A -

Standpunt van de beklaagde voor de verwijzende rechtbank

A.1. M. Van Raemdonck is van oordeel dat artikel 41 van het koninklijk besluit van 3 april 1953 tot samenordering van de wetbepalingen inzake de slijterijen van gegiste dranken, zoals vervangen bij artikel 28 van de wet van 6 juli 1967, in strijd is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, gelezen in samenhang met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, doordat het de toepassing door de rechtbank van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie op de aangelegenheden inzake slijterijen van gegiste dranken onmogelijk maakt.

Standpunt van de Ministerraad

A.2. Volgens de Ministerraad vermocht de wetgever, zonder het gelijkheidsbeginsel te schenden, te oordelen dat de maatregelen van opschorting, uitstel of probatie niet van toepassing zijn op bepaalde fiscale geldboeten. Er is immers een objectief verschil tussen de geldboete opgelegd in het gemeen strafrecht en de fiscale geldboete opgelegd in de wetgeving betreffende de openingsbelasting.

De Ministerraad verwijst naar het arrest nr. 60/95, waarin het Hof het gemengde karakter van de fiscale geldboete heeft aangenomen. Dat arrest had weliswaar betrekking op de wetgeving inzake vergunningen voor sterke dranken, doch is per analogie van toepassing op de geldboeten waarin het coördinatiebesluit van 3 april 1953 voorziet. Het Hof heeft zich aldus aangesloten bij de traditionele leer volgens welke fiscale geldboeten een vergoedend karakter hebben. Daaruit volgt dat het de rechter niet is toegestaan de door de wetgever vastgestelde fiscale geldboete op grond van subjectieve overwegingen te wijzigen. Overigens is het opleggen van dergelijke boetes aan het rechterlijk wettigheidstoezicht onderworpen, zodat de verdachte niet het recht wordt ontzegd op een daadwerkelijke beoordeling door een onpartijdige en onafhankelijke rechterlijke instantie.

De Ministerraad verwijst ook naar de parlementaire voorbereiding van de wet van 29 juni 1964, meer bepaald naar een amendement van de Regering waarbij uitdrukkelijk werd overwogen de toepassing van die wet uit te sluiten op onder meer inbreuken op de wetbepalingen inzake de slijterijen van gegiste dranken.

Meer in het algemeen komt de Ministerraad uitvoerig terug op het verschil tussen het gemene strafrecht en het bijzonder strafrecht inzake douane en accijnzen.

Tot slot wijst de Ministerraad erop dat de verdachte van fiscale misdrijven zich niet in een meer ongunstige positie bevindt dan de verdachte in de gemeenrechtelijke strafprocedure : de administratie kan immers altijd een transactie voorstellen die de strafvordering doet vervallen. Die transactie houdt geen erkenning van schuld in en er wordt geen melding van gemaakt in het strafregister, zodat de feiten ook niet in aanmerking komen bij het beoordelen van eventuele herhaling.

- B -

B.1. De vraag heeft betrekking op de bestaanbaarheid met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, gelezen in samenhang met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, van artikel 41 van het koninklijk besluit van 3 april 1953 tot samenordering van de wetbepalingen inzake de slijterijen van gegiste dranken, doordat personen die vervolgd worden wegens inbreuken op laatstgenoemde wetgeving niet in aanmerking komen voor een opschorting van de veroordeling of het uitstel van de straf, terwijl personen die voor gemeenrechtelijke misdrijven worden vervolgd, aan de rechtbank de toepassing van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie kunnen vragen op de aangelegenheden inzake slijterijen van gegiste dranken.

B.2. Artikel 41 van het koninklijk besluit van 3 april 1953 tot samenordering van de wetsbepalingen inzake de slijterijen van gegiste dranken, ingevoegd bij artikel 28 van de wet van 6 juli 1967, bepaalt :

« De veroordeling met uitstel en de opschorting van de veroordeling, ingevoerd bij de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie, zijn niet van toepassing op de in deze gecoördineerde wetten bepaalde straffen, met uitzondering van de hoofdgevangenisstraf. »

B.3. Artikel 20, § 2, van de wet van 29 juni 1964, dat dezelfde draagwijdte heeft als het in het geding zijnde artikel 41, is, tijdens de aanneming van het amendement dat aan de oorsprong ligt van die bepaling, verantwoord door « de hevigheid van de alcoholsmokkel [die] zich verzet tegen een verzachting van het strafstelsel terzake » (*Parl. St.*, Senaat, 1963-1964, nr. 28-4, p. 5). Artikel 41 is in de gecoördineerde wetten van 3 april 1953 ingevoegd door artikel 28 van de wet van 6 juli 1967, op suggestie van de Raad van State, om die wetgeving in overeenstemming te brengen met artikel 20, § 2, van de wet van 29 juni 1964 (*Parl. St.*, Kamer, 1966-1967, nr. 282/1, p. 17).

B.4. De in het geding zijnde bepaling beantwoordt aan die doelstellingen en is er niet onevenredig mee. Het staat immers aan de wetgever te oordelen of het aangewezen is de rechter te dwingen tot gestrengheid wanneer een overtreding inzonderheid het algemeen belang schaadt, vooral in een aangelegenheid die, zoals die welke het verbruik van gegiste en sterke dranken betreft, betrekking heeft op gedragingen die grote gevaren inhouden voor de volksgezondheid, de openbare zedelijkheid en de jeugdbescherming en die aanleiding geven tot een aanzienlijke fraude. Die gestrengheid kan eventueel niet alleen de omvang van de geldelijke straf beïnvloeden maar ook de aan de rechter geboden mogelijkheid om, wat dit betreft, de uitspraak van de veroordeling op te schorten of uit te stellen.

B.5. De prejudiciële vraag dient ontkennend te worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 41 van het koninklijk besluit van 3 april 1953 tot samenordering van de wetsbepalingen inzake de slijterijen van gegiste dranken schendt niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, afzonderlijk of in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, in zoverre het de rechter niet toestaat de bepalingen van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie toe te passen op de straffen vastgesteld bij de voormelde wet van 3 april 1953, met uitzondering van de hoofdgevangenisstraf.

Aldus uitgesproken in het Nederlands en het Frans, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 1 maart 2001.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

G. De Baets